

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 08 0 K 003040 18 Kž 2
Sarajevo, 25.04.2019. godine

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE!

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija Zlotrg Nidžare kao predsjednice vijeća, Vesne Stanković Ćosović i Sarajlić Hurije, kao članica vijeća, uz učešće zapisničarke K.A., u krivičnom predmetu protiv optuženog M.V. zbog krivičnog djela Ubistvo iz člana 166 stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine u vezi sa članom 28. istog zakona i krivičnog djela Nedožvoljeno držanje oružja ili eksplozivnih materija iz člana 371. stav 2. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, u vezi sa članom 54. istog zakona, odlučujući o žalbama županijskog tužioca iz Širokog Brijega i branioca optuženog V.M., advokata iz ..., izjavljenim protiv presude Županijskog suda u Širokom Brijegu broj 08 0 K 003040 17 K od 20.11.2017. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 25.04.2019. godine u prisustvu federalne tužiteljice M.N.i branioca optuženog R.Z., a u odsustvu uredno obaviještenog optuženog M.V., donio je sljedeću

P R E S U D U

Odbijaju se kao neosnovane žalbe županijskog tužioca iz Širokog Brijega i branioca optuženog V.M. i potvrđuje presuda Županijskog suda u Širokom Brijegu broj 08 0 K 003040 17 K od 20.11.2017. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom Županijskog suda u Širokom Brijegu broj 08 0 K 003040 17 K od 20.11.2017. godine optuženi M.V. (u daljem tekstu: optuženi) oglašen je krivim zbog krivičnog djela Ubistvo iz člana 166 stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: KZ FBiH) u vezi sa članom 28. istog zakona i krivičnog djela Nedožvoljeno držanje oružja ili eksplozivnih materija iz člana 371. stav 2. u vezi sa stavom 1. KZ FBiH, pa su mu utvrđene kazne zatvora: za krivično djelo Ubistvo iz člana 166 stav 1. KZ FBiH u vezi sa članom 28. istog zakona u trajanju od 1 (jedne) godine i za krivično djelo Nedožvoljeno držanje oružja ili eksplozivnih materija iz člana 371. stav 2. u vezi sa stavom 1. KZ FBiH, u trajanju od 5 (pet) mjeseci, te je primjenom odredbe člana 54. KZ FBiH osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 1 (jednog) mjeseca, u koju kaznu zatvora mu je uračunato vrijeme provedeno u pritvoru počev od 22.06.2017. godine od 02,40 sati do 15.11.2017. godine do 13,45 sati. Na osnovu člana 75. stav 1. KZ FBiH optuženom je izrečena mjera bezbjednosti obaveznog liječenja ovisnosti od

alkohola u KPZ... u vremenskom trajanju dok ne prestanu razlozi zbog kojih je izrečena, a najdalje do isteka zatvorske kazne. Na osnovu člana 78. stav 1. KZ FBiH od optuženog su oduzeti predmeti i to: pištolj marke..., crne boje, cal. 7,62 mm, serijski broj 0169976, automatska puška s preklopnim kundakom serijski broj AL 6194, četiri spremnika za istu, te 1480 komada metaka cal. 7,62 mm, a na osnovu odredbe člana 202. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: ZKP FBiH) optuženi je obavezan da plati troškove krivičnog postupka s tim da će se o visini troškova donijeti posebno rješenje u smislu člana 200. stav 2. ZKP FBiH.

Protiv navedena presude žalbu je izjavio županijski tužilac u Širokom Brijegu zbog odluke o krivičnoj sankciji uz prijedlog da se žalba uvaži i pobijana presuda preinači na način što će se optuženi osuditi na jedinstvenu kaznu zatvora u dužem vremenskom trajanju.

Žalbu je protiv prvostepene presude izjavio i branilac optuženog zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede krivičnog zakona, odluke o krivičnopravnoj sankciji, odluke o mjeri bezbjednosti i zbog odluke o troškovima krivičnog postupka, uz prijedlog da se žalba uvaži i pobijana presuda preinači na način da se optuženi na osnovu člana 299. tačka a) ZKP FBiH oslobodi od optužbe ili da se pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje, odnosno da se pobijana presuda preinači na način što će se optuženom za krivično djelo Nedoovoljeno držanje oružja ili eksplozivnih materija iz člana 371. stav 2. u vezi sa stavom 1. KZ FBiH izreći uslovna osuda ili da se pobijana presuda preinači na način da se optuženi na osnovu člana 202. stav 4. ZKP FBiH oslobodi od plaćanja troškova krivičnog postupka i da se ukine odluka o mjeri bezbjednosti obaveznog liječenja ovisnosti od alkohola iz člana 75. KZ FBiH.

U odgovoru na žalbu branioca optuženog, županijski tužilac je predložio da se žalba branioca optuženog odbije kao neosnovana, te da se uvaži žalba županijskog tužioca i da se optuženom izrekne jedinstvenu kaznu zatvora u dužem vremenskom trajanju.

Federalna tužiteljica je podneskom broj T08 0 KTŽ 0005520 18 2 od 30.01.2018. godine predložila da se žalba županijskog tužioca uvaži u odnosu na krivičnopravnu sankciju i da se optuženom izrekne jedinstvena kazna zatvora u dužem vremenskom trajanju, te je predložila da se žalba branioca optuženog M.V. odbije kao neosnovana.

Na sjednici vijeća ovog suda, održanoj u smislu člana 319. stav 3. ZKP FBiH u odsustvu uredno obaviještenog optuženog, federalna tužiteljica je izjavila da ostaje kod navoda i prijedloga iz pismenog podneska, te je predložila da se žalba županijskog tužioca uvaži i preinači pobijana presuda u odnosu na krivičnopravnu sankciju tako što će se optuženom izreći jedinstvena kazna zatvora u dužem vremenskom trajanju, a da se žalba branioca optuženog odbije kao neosnovana. Branilac optuženog je izjavio da u svemu ostaje kod žalbenih osnova, razloga i prijedloga u žalbi.

Ovaj sud je ispitao prvostepenu presudu u dijelu u kojem se žalbom pobija i po službenoj dužnosti u smislu člana 321 ZKP FBiH, pa je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

U žalbi branioca optuženog vezano za krivično djelo Ubistvo iz člana 166. stav 1. u vezi sa članom 28. KZ FBiH je navedeno da je počinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka j) ZKP FBiH iz razloga što je prvostepeni sud u bitnom izmijenio činjenični opis djela u odnosu na optužnicu, prema kojoj je optuženom tada stavljeno na teret da je u namjeri da oštećenog liši života iz pištolja ispalio tri hica, dok iz izreke pobijane presude proizilazi da je optuženi, osuđen pobijanom presudom jer je „ ispalio tri hica neposredno prema tijelu oštećenog M.B., iako je mogao znati da na taj način može lišiti života M.G., pa je na to pristao“. U žalbi se navodi da je ovakvom izmjenom optužnice, prvostepeni sud favorizovao optužbu i izmjenom činjeničnog opisa praktično spriječio donošenje jedino moguće presude i to oslobađajuće presude jer iz provedenih dokaza jasno proizilazi da optuženi nije imao namjeru da liši života optuženog, da se radi o bitnim, ključnim izmjenama koje su odlučujuće uticale na procesno pravni položaj optuženog. Takođe, u žalbi branilac navodi da prvostepeni sud u nastojanju da opravda navedene izmjene ne konkretizuje radnju izvršenja, pa koristi uopštenu formulaciju „ispalio tri hica neposredno prema tijelu oštećenog“, jer pojam tijela obuhvata sve dijelove tijela, pa i one čije eventualno povređivanje ne može ugroziti život oštećenog lica i prouzrokovati smrt, te da je prvostepeni sud predmetnom izmjenom činjeničnih navoda optužbe zamaglio suštinu inkriminacije, odnosno stvarni tok događaja.

Ovi žalbeni prigovori branioca optuženog nisu osnovani.

Ne može se prihvatiti tvrdnja branioca optuženog u žalbi da je prvostepeni sud prekoračio optužbu i time počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka j) ZKP FBiH time što je u činjeničnom opisu izmijenio tekst optužbe na način što je umjesto direktnog umišljaja, koji je u optužnici opisan riječima „u namjeri da M... liši života iz pištolja je ispalio tri hica, neposredno prema tijelu M.G.“, opisao eventualni umišljaj riječima „pa je ispalio tri hica neposredno prema tijelu M.G., iako je mogao znati da na taj način može lišiti života M.G., pa je na to pristao“.

Tačna je tvrdnja u žalbi da sud, prema odredbi člana 295. stav 1. ZKP FBiH može donijeti presudu samo za ono djelo koje je predmet optužbe, međutim branilac pogrešno smatra da sud nije bio ovlašten da izvrši naprijed navedenu izmjenu u činjeničnom opisu djela i da je da time počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka u vidu prekoračenja optužbe. U smislu odredbe člana 312. stav 1. tačka j) ZKP FBiH o prekoračenju optužbe radi se samo onda kada se presuda odnosi na drugo djelo od onoga koje je predmet optužbe, dakle kada je izmijenjen objektivni identitet djela. Činjeničnom izmjenom u pobijanoj presudi ostao je nenarušen identitet stvarnog događaja i nisu mijenjane činjenice koje predstavljaju bitna obilježja inkriminisanog djela, a optuženi je oglašen krivim zbog istog krivičnog djela koje mu je stavljeno na teret optužnicom. Prvostepeni sud je utvrdivši da je optuženi postupao sa blažim oblikom krivice, samo u odnosu na subjektivni elemenat krivičnog djela izvršio činjeničnu izmjenu koja ide u korist optuženog. Tim postupkom nije prekoračena optužba, jer optužba da je optuženi bio svjestan svoga djela i htio njegovo izvršenje, po svojoj prirodi i sadržini je takva da obuhvata i ono što je po

obimu manje od toga tj. svijest o mogućnosti nastupanja zabranjene posljedice i pristajanje na njeno nastupanje, a time nije ni počinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka j) ZKP FBiH.

Argumentima iznesenim u žalbi branioca optuženog u žalbenom osnovu pobijanja prvostepene presude zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, ne osporava se da su ispaljena tri projektila iz pištolja i da je oštećeni G.M. zadobio prostrelnu ranu kroz desnu nadkoljenu koja je nastala djelovanjem projektila ispaljenog iz vatrenog oružja i dublju oguljotinu kože u predjelu stražnjice sa desne strane, koja je nastala djelovanjem drugog projektila i predstavlja strelno okružje, koje povrede su lake tjelesne povrede.

Branilac optuženog u okviru toga žalbenog osnova je naveo da je pobijana presuda proizvod pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i da su zaključci u pogledu odlučnih činjenica, posebno kada je u pitanju umišljaj, rezultat pogrešne ocjene dokaza, te da su ti nedostaci doveli i do pogrešne primjene krivičnog zakona. U tom kontekstu branilac u žalbi navodi da je pogrešan zaključak suda da se u konkretnom slučaju radilo o postojanju svjesne i voljne komponente umišljaja, odnosno postojanju eventualnog umišljaja na strani optuženog, ukazuje se na izmijenjeni činjenični opis djela gdje se koristi formulacija „iako je mogao znati da na taj način može lišiti života oštećenog“, te navodi da ovakva formulacija i stav suda u izmijenjenoj optužnici ne ukazuju na eventualni umišljaj, već na nesvjesni nehat kao oblik krivice. Takođe, se u žalbi navodi da je sud pogrešno utvrdio ključnu činjenicu da je projekte iz pištolja ispalio optuženi, jer je do opaljenja hitaca iz pištolja došlo slučajno prilikom naguravanja i trzanja optuženog i oštećenog, kad su ruke optuženog, kako je to izjavio oštećeni, „nekad bile gore, nekad dole“ pri čemu kod optuženog nije bilo nikakve namjere, niti motiva za lišenje života oštećenog, što proizilazi i iz nalaza i mišljenja vještaka balističke struke koji je naveo da je na pištolju bila neispravna automatska kočnica jer je imala polomljen zub i da je zbog te neispravnosti moglo doći do serijskog opaljenja tri metka jednim pritiskom na obarač pištolja prilikom hrvanja i trzanja optuženog i oštećenog. Dalje se u žalbi navodi da je jedan od ključnih elemenata za ocjenu postojanja umišljaja, kod učinioca krivičnog djela ubistvo, to da li su bili ugroženi vitalni dijelovi tijela, a što ovdje očigledno nije slučaj jer se radilo o lakoj tjelesnoj povredi u predjelu nogu, te se navodi da je pogrešan zaključak prvostepenog suda da je optuženi pristao na lišenje života oštećenog, posebno kada se ima u vidu da su svi meci ispaljeni u pravcu asfalta i da optuženi nije imao ni motiv da puca u oštećenog, jer je sa njim dugogodišnji prijatelj.

Ocjenjujući iznesene prigovore branioca u žalbi ovaj sud je našao da su ti prigovori neosnovani, jer je u pobijanoj presudi prvostepeni sud, nakon što je detaljno iznio sadržinu dokaza izvedenih na glavnom pretresu, nesumnjivo utvrdio da je optuženi počinio krivično djelo za koje je osuđen u vrijeme i na način kako je to navedeno u izreci presude. Neosnovan je i neutemeljen stav branioca optuženog, iznesen u žalbi, da je pogrešan zaključak suda vezano za postojanje eventualnog umišljaja na strani optuženog, te da formulacija vinosti u izreci presude ukazuje na nesvjesni nehat kao oblik vinosti.

Naime, psihički odnos učinioca koji čini krivično djelo s umišljajem izražava se u svijesti učinioca o posljedici djela i o svim stvarnim okolnostima djela (intelektualni elementi), kao i u volji učinioca da učini djelo (voluntaristički elementi).

Svijest učinioaca o posljedici i o drugim stvarnim okolnostima krivičnog djela može biti takva da je učinilac relativno siguran da postoje određene okolnosti i da će posljedica nastupiti (znači da je svjestan posljedice odnosno drugih stvarnih okolnosti), ili ta svijest može biti takva da učinilac to smatra samo kao manje ili više moguće (znači da je bio svjestan mogućnosti nastupanja posljedice ili drugih okolnosti djela). Elementi volje u pojmu umišljaja ukazuju da učinilac može htjeti izvršenje djela (to je jači stepen volje) i može samo pristati na izvršenje djela (to je slabiji stepen volje). Osnov za razgraničenje između umišljaja i nehata nalazi se u voljnom elementu. Kod eventualnog umišljaja učinilac pristaje na nastupanje posljedice, a kod nehata učinilac se uopšte ne saglašava sa izvršenjem krivičnog djela, on posljedicu niti hoće, niti na nju pristaje. Prema tome, svugdje gdje se intenzitet volje izražava u pristajanju učinioaca na posljedicu radi se o eventualnom umišljaju. Slijedom toga, suprotno žalbenim navodima branioca optuženog, formulacija vinosti u izreci presude, upravo predstavlja eventualni umišljaj jer sadrži intelektualnu komponentu koja se ogleda u svijesti o mogućnosti nastupanja posljedice i voluntarističku komponentu, koja se ogleda u pristajanju na tu posljedicu.

Suprotno navodima iz žalbe branioca optuženog sva ključna pitanja, vezano za krivično djelo Ubistvo iz člana 166. stav 1. u vezi sa članom 28. KZ FBiH, na pravilan način su razriješena u obrazloženju pobijane presude koje obrazloženje, kao valjano, u cjelosti prihvata i ovaj sud. Tako je utvrđeno da je optuženi nakon verbalne i fizičke prepirke u kafani vlasništvo G.M., koju su započeli K.D. i I.M., povodom koje je intervenisala policija i odvela K... i I..., te da je verbalna prepirka nastavljena između optuženog i K.B., nakon čega je optuženi svojim autom otišao kući, uzeo pištolj i odmah se vratio na lice mjesta. Svi gosti koji su se nalazili u kafani, kada su ga ugledali sa pištoljem u desnoj ruci, pobjegli su i sklonili se iza jedne kuće, samo je vlasnik ugostiteljskog objekta oštećeni G.M. prišao optuženom koji je bio u alkoholisanom stanju sa procentom alkohola u organizmu od 2,99 promila (teško pijanstvo) i sa leđa ga je svojim rukama obuhvatio između grudnog koša i trbuha i molio ga je da ne puca. Optuženi se otimao, tijela su im bila u pokretu, kao i ruke optuženog i u jednom trenutku optuženi je ispalio tri projektila dok je bio okrenut leđima prema oštećenom, iako je bio svjestan njegovog prisustva. Da je pištolj bio usmjeren prema tijelu oštećenog proizilazi iz iskaza oštećenog koji je izjavio da su ga dva projektila direktno pogodila, jedan u desnu nadkoljenicu, a drugi u predio debelog mesa. Iskaz oštećenog potvrđen je nalazom i mišljenjem vještaka... koji je na glavnom pretresu izjavio da su povrede oštećenom nanesene direktnim udarom projektila u tijelo oštećenog, kada je pištolj bio okrenut neposredno prema njegovom tijelu i da nisu mogle biti nanesene rikošetom. Dakle, na osnovu iskaza oštećenog i vještaka balističke struke utvrđeno je da projektili nisu ispaljeni prema asfaltu, već u pravcu tijela oštećenog i da su ga direktno pogodili u dijelove tijela na kojim je zadobio povrede. Vještak... je u svom nalazu i mišljenju naveo da je ulazna rana prostrelina vanjska strana desne nadkoljenice, dok je izlazna rana prostrelina stražnja strana desne nadkoljenice, dok je oguljotina kože u predjelu desne strane stražnjice, mogla nastati djelovanjem projektila ispaljenog iz ručnog vatrenog oružja koji projektil je tangencijalno djelovao na tkivo u tom dijelu tijela tj. projektil je samo okrznuo taj dio tijela. Istina vještak se nije mogao izjasniti o smjeru strelnog kanala, niti o visini ulazne i izlazne rane jer u medicinskoj dokumentacije ti parametri nisu navedeni, međutim, izjavio je na glavnom pretresu da je prostrelina mogla biti na svakom dijelu desne nadkoljenice u predjelu od koljena, pa do kuka. Slijedom navedenog prvostepeni sud je pravilno zaključio da nije došlo do slučajnog opaljenja pištolja, već

da je optuženi ispalio te projekte (strana 9. pasus drugi) koje obrazloženje u cjelosti prihvata i ovaj sud. On je te projekte kako to pravilno zaključuje prvostepeni sud (strana 13., pasus drugi) ispalio prema tijelu oštećenog, dok je bio prema oštećenom okrenut leđima, što proizilazi iz iskaza oštećenog i vještaka balističke struke, te zapisnika o uviđaju na licu mjesta iz koga se vidi da na asfaltnoj podlozi nisu konstatovana oštećenja, usljed čega nije mogao kontrolisati putanju ispaljenih projektila, ali ih je ispalio svjestan da pucanjem iz pištolja može lišiti života oštećenog koji se nalazio iza njega i u čijem pravcu je ispalio projekte, te je takvim postupanjem ispoljio i svoj pristanak na nastupanje te posljedice, zbog čega je pravilan zaključak u pobijanoj presudi da je pri tome postupao sa eventualnim umišljajem. Dakle, umišljaj optuženog da oštećenog liši života upravo proizilazi iz okolnosti samog događaja. Naime, optuženi se sa pripremljenim pištoljem, dakle sa sredstvom podobnim za lišenje života, vratio u kafanu u kojoj se verbalno sukobio sa K.B., pa kada ga je oštećeni uhvati rukama oko struka, sprečavajući ga da puca, usmjerio je pištolj prema njegovom tijelu i ispalio tri projektila, bez mogućnosti da kontroliše pravac putanje tih projektila, jer je bio leđima okrenut prema oštećenom, čijeg prisustva je bio svjestan, od kojih su dva projektila pogodila oštećenog. Okolnost što do smrti oštećenog nije došlo rezultat je drugih činilaca, a ne volje optuženog. Slijedom navedenog, navodi u žalbi branioca optuženog da su svi projektili ispaljeni u pravcu tla nisu osnovani i takva konstatacija ne proizilazi niti iz zapisnika o uviđaju na licu mjesta, niti iz nalaza i mišljenja vještaka balističara, a to nije potvrdio ni oštećeni kao svjedok, on je izjavio da su ga projektili direktno pogodili u oštećene dijelove tijela. Takođe vještak za balistiku nije, niti u nalazu, niti prilikom ispitivanja na glavnom pretresu izjavio, da je zbog neisprane automatske kočnice moglo doći do serijskog ispaljenja tri metka jednim pritiskom na obarač pištolja prilikom hrvanja i trzanja optuženog i oštećenog, tako da su ovi žalbeni navodi neosnovani.

Dakle, prvostepeni sud je, suprotno navodima u žalbi branioca optuženog, pravilno zaključio da je optuženi kritične prilike postupao sa eventualnim umišljajem, a navod branioca da njegova namjera nije bila da oštećenog liši života, niti da je za to imao motiv, su bez osnova za postojanje ovog krivičnog djela, budući da namjera i motiv ne predstavljaju bitni element bića ovog krivičnog djela. Činjenica da je optuženi dok je bio okrenut leđima prema oštećenom u pravcu njegovog tijela ispalio tri projektila, čiju putanju nije mogao kontrolisati, ukazuje upravo da je on bio svjestan da na ovaj način oštećenog može lišiti života i da je pristao na nastupanje takve posljedice.

Slijedom navedenog, kako je činjenična osnova pobijane presude u svemu pravilna, pobijana presuda dala je razloge za pravilnu ocjenu radnji optuženog, to se drugačije stanovište branioca optuženog u žalbi, ne može prihvatiti. Na pravilno utvrđeno činjenično stanje prvostepeni sud je pravilno primijenio krivični zakon i radnje optuženog, onako kako su opisane u izreci presude, kvalifikovao kao krivično djelo Ubistvo iz člana 166. stav 1. u vezi sa članom 28. KZ FBiH jer te radnje sadrže sva bitna obilježja ovog krivičnog djela, tako da nisu počinjene povrede krivičnog zakona na štetu optuženog.

Osporavajući pravilnost primjene krivičnog zakona kada je u pitanju krivično djelo Nedoizvoljeno držanje oružja ili eksplozivnih materija iz člana 371. stav 2. u vezi sa stavom 1. KZ FBiH branilac u žalbi navodi da se u radnjama optuženog stiču

zakonska obilježja krivičnog djela Nedozvoljeno držanje oružja ili eksplozivnih materija iz člana 371. stav 1. KZ FBiH, a ne krivičnog djela iz stava 2. istog člana za koje je optuženi oglašen krivim, obrazlažući navedeni stav time da je prvostepeni sud pogrešno utvrdio činjenicu da se radi o većoj količini oružja i municije, jer je za kvalifikaciju djela iz stava 2. potrebna enormna količina oružja i municije, pa kako je kod optuženog pronađena samo jedna automatska puška to se ne može raditi o krivičnom djelu iz stava 2., već o djelu iz stava 1. istog člana.

Ovi žalbeni navodi branioca optuženog nisu osnovani.

U članu 371. stav 2. KZ FBiH predviđen je teži oblik krivičnog djela koji postoji ukoliko je u pitanju veća količina predmeta djela iz stava 1. ovog člana (oružja, municije ili eksplozivnih materija) čija nabavka građanima uopšte nije dozvoljena. Suprotno žalbenim navodima kod optuženog je pronađeno i privremeno oduzeto, pored automatske puške i 1480 komada metaka cal. 7,62 mm, što i po nalaženju ovog suda predstavlja držanje veće količine oružja i municije u smislu člana 371. stav 2. KZ FBiH. Zbog navedenog ovaj sud nalazi da se pravilnost i valjanost razloga za pravnu kvalifikaciju djela koji su dati u pobijanoj presudi, pa time i pravilnost primjene krivičnog zakona, ne može dovesti u pitanje iznesenim žalbenim prigovorima.

Obje žalbe pobijaju presudu zbog odluke o kazni i to županijski tužilac zbog odluke o jedinstvenoj kazni zatvora, a branilac optuženog zbog utvrđene kazne za krivično djelo Nedozvoljeno držanje oružja ili eksplozivnih materija iz člana 371. stav 2. KZ FBiH.

Županijski tužilac se u žalbi zalaže za izricanje veće jedinstvene kazne zatvora optuženom, ističući da je prvostepeni sud precijenio značaj olakšavajućih okolnosti i da je zbog toga optuženom izrekao blagu jedinstvenu kaznu zatvora.

Kada je u pitanju odluka o krivičnoj sankciji vezano za krivično djelo Nedozvoljeno držanje oružja ili eksplozivnih materija iz člana 371. stav 2. KZ FBiH suština žalbenih prigovora branioca optuženog svodi se na to da prvostepeni sud u pobijanoj presudi nije pravilno cijenio olakšavajuće okolnosti koje su se stekle na strani optuženog, jer da ih je tako cijenio, one su mogle dovesti do blažeg kažnjavanja optuženog za predmetno krivično djelo, posebno iz razloga što otežavajuće okolnosti na strani optuženog nisu pronađene. U žalbi se navodi da prvostepeni sud kao olakšavajuću okolnost nije cijenio loše zdravstveno stanje optuženog, te činjenice da je on s obzirom, na nivo obrazovanja, strukturu ličnosti, sredinu u kojoj se kretao i zdravstveno stanje, smatrao da nema obavezu da vrati oružje bez odgovarajućeg pismenog poziva. S tim u vezi u žalbi je navedeno da su svjedoci Č.T. i G.B. izjavili da je optuženi htio da vrati oružje, ali da mu je zapovjednik... naredio da to ne čini jer se povrat oružja nije odnosio na zapovjednike (među kojima je bio optuženi).

Ispitujući odluku o krivičnoj sankciji po žalbi kantonalnog tužioca i branioca optuženog, te po službenoj dužnosti u skladu sa odredbom člana 323. ZKP FBiH u odnosu na utvrđenu kaznu zatvora za krivično djelo Ubistvo u pokušaju iz člana 166. stav 1. u vezi sa članom 28. KZ FBiH, ovaj sud je utvrdio da je prvostepeni sud kao olakšavajuće okolnosti na strani optuženog našao: njegovu neosuđivanost, korektno ponašanje pred sudom, loše imovno stanje, stav oštećenog prema djelu (ne tereti

optuženog), da se optuženi pred sudom na glavnom pretresu izvinio oštećenom, kada su se rukovali na inicijativu oštećenog, da se iz moralno opravdanih razloga umiješao u tuču, čijem „početku“ ničim nije doprinio, da se nakon izvršenja krivičnog djela sam prijavio policiji i dobrovoljno predao pištolj koji je upotrijebio za izvršenje krivičnog djela ubistvo u pokušaju, da je član zajednice koja ima pozitivne religiozne vrijednosti, da je istaknuti i primjereni učesnik..., a vezano za krivično djelo nedozvoljeno držanje oružja ili eksplozivnih materija, kao olakšavajuće okolnosti cijenio je i činjenice da je municija najvećim dijelom bila u originalnom pakovanju kako ju je optuženi zadužio u ratu, a automatska puška zamotana i zapakovana, što znači da to oružje i municiju ranije nije upotrebljavao, koje okolnosti je u njihovoj ukupnosti u odnosu na krivično djelo Nedozvoljeno držanje oružja ili eksplozivnih materija iz člana 371. stav 2. u vezi sa stavom 1. KZ FBiH, cijenio kao osobito olakšavajuće okolnosti u smislu člana 50. tačka b) KZ FBiH, dok je ublažavanje kazne u odnosu na krivično djelo Ubistvo iz člana 166. stav 1. u vezi sa članom 28. KZ FBiH izvršio u smislu 50. tačka a) KZ FBiH. Žalbom županijskog tužioca nije osporen taj karakter navedenih okolnosti. Tačno je da prvostepeni sud prilikom odlučivanja o kazni nije cijenio činjenicu da je optuženi lošeg zdravstvenog stanja, međutim, po nalaženju ovog suda i da je tu okolnost cijenio, ona ne bi mogla dovesti do blažeg kažnjavanja s obzirom da je za predmetno krivično djelo propisana kazna zatvora od jedne do deset godina. Takođe, činjenica da je optuženi smatrao da nema obavezu vratiti oružje bez pismenog poziva i da mu je zapovjednik iz rata rekao da oružje ne vraća, ne mogu se cijeniti kao olakšavajuće okolnosti jer je zakonska obaveza svakog građanina da vrati oružje i municiju koju je zadužio u ratu, a čije držanje građanima uopšte nije dozvoljeno. Radi izloženog, žalbe županijskog tužioca i branioca optuženog pojedinačno utvrđene kazne zatvora, kao i jedinstvenu kaznu zatvora nisu dovele u pitanje.

U žalbi branilac navodi da nije bilo mjesta da se optuženom izrekne mjera bezbjednosti liječenje ovisnosti od alkohola jer niti jednim objektivnim dokazom nije potvrđena ovisnost optuženog o alkoholu, tako da se zaključak suda temelji na selektivnoj ocjeni anamnestičkih podataka, odnosno izjave optuženog koju je dao vještaku da je povremeno konzumirao alkohol. Optuženi je pred sudom izjavio da je alkohol konzumirao neredovno, a i većina svjedoka je potvrdila da je ponekad pio, da nije pravio probleme i da prema njihovim saznanjima nije alkoholičar. Tako je svjedok K.B. izjavio da je optuženi ponekad pio, kao i svjedok K.V. koji je izjavio „u redu je sve bilo, do sada nije bilo nikakvih problema“

Pravilnost i zakonitost pobijane presude u dijelu izrečene mjere bezbjednosti nije dovedena u pitanje žalbenim navodima branioca optuženog. Na osnovu nalaza i mišljenja vještakinje... i iskaza te vještakinje na glavnom pretresu, prvostepeni sud je utvrdio da je optuženi vještakinji sam potvrdio dugogodišnju zloupotrebu alkohola (prilikom razgovara vještakinje sa optuženim radi izrade nalaza), da je liječen u SKB..., Klinici... (upale jednjaka, početne upale dvanaestopalačnog crijeva i ciroze jetre prouzrokovane upotrebom alkohola), da se nije liječio psihijatrijski, ali da se kod njega na planu ličnosti višestruko pojavljuju naznake nesigurnosti, tjeskobe, straha, te posljedično i potrebe za kontrolom, da je nekritičan prema zloupotrebi alkohola, te da je kritičnog dana konzumirao alkohol, da je u krvi imao 2,99 promila alkohola što ga je dovelo u stanje teškog pijanstva (to stanje nastupa kada je alkoholemija između 2,50 i 3,50 promila). Budući da ovi problemi imaju hroničan tok i da nisu adekvatno tretirani, već pogoršani još intenzivnijim i učestaliji opijanjem, u prognostičkom

smislu optuženi je u veoma ozbiljnom riziku i zadovoljava kriterije za bolest ovisnosti o alkoholu. Vještakinja je navela da se optuženi u vrijeme izvršenja krivičnog djela nalazio u stanju teškog pijanstva, zbog čega su mu je sposobnost rasuđivanja bila bitno smanjena i on je u vrijeme izvršenja krivičnog djela bio bitno smanjeno uračunljiv. Svjedoci na koje se pozvao branilac u žalbi (K.B i K.V.) nisu negirali da je optuženi konzumirao alkohol, a navode u žalbi da su drugi svjedoci potvrdili da optuženi nije sklon konzumiranju alkohola, bez navođenja koji su to svjedoci potvrdili, ovaj sud nije mogao ispitati. Vještakinja je navela da, s obzirom na takvo stanje optuženog, njegovu zavisnosti o alkoholu, čije konzumiranje povećava mogućnost ispoljavanja agresivnog ponašanja, a time i opasnost da će zbog te ovisnosti i ubuduće činiti krivična djela, da je potrebno da se prema njemu odredi mjera liječenja od zavisnosti. Radi izloženog, te kako postoji opasnost da će zbog te ovisnosti optuženi i ubuduće činiti krivična djela, pravilno mu je, u smislu člana 75. stav 1. KZ FBiH, izrečena mjera bezbjednosti obaveznog liječenja od zavisnosti, koja mjera će se provoditi uz izdržavanje kazne zatvora.

Žalbom branioca optuženog se presuda pobija i zbog odluke o troškovima krivičnog postupka. Ni ti prigovori nisu osnovani. Odredbom člana 202. stav 1. ZKP FBiH je propisano da će sud optuženog kada ga oglasi krivim obavezati da naknadi troškove krivičnog postupka. Mogućnost da optuženi bude oslobođen plaćanja istih propisana je u odredbi člana 202. stav 4. ZKP FBiH. U postupku koji je prethodio donošenju pobijane presude nisu izvođeni dokazi odbrane iz kojih bi se moglo zaključiti da optuženi nije u mogućnosti platiti troškove krivičnog postupka bez štete po izdržavanje sebe i svoje porodice. Ista odredba propisuje da se odluka o oslobađanju optuženog troškova krivičnog postupka može donijeti i naknadno kada se ispune uslovi iz stava 4. istog člana. Osim toga, izvršenje presude u pogledu troškova krivičnog postupka vrši se po odredbama koje važe za izvršni postupak u smislu člana 194. stav 1. ZKP FBiH.

Radi svega izloženog, valjalo je žalbe branioca optuženog i županijskog tužioca, odbiti kao neosnovane, na osnovu člana 328. ZKP FBiH i prvostepenu presudu potvrditi.

Zapisničarka
K.A.,s.r.

Predsjednica vijeća
Zlotrg Nidžara,s.r.